

Motion till riksdagen 2008/09:Sk9

av **Lars Johansson m.fl. (s)**
med anledning av prop. 2008/09:39

Sänkt skatt på förvärvsinkomster

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2008/09:39 Sänkt skatt på förvärvsinkomster.

Motivering

Vi socialdemokrater har i vår budgetmotion för 2009 avslagit regeringens skattesänkningar på inkomstskatteområdet. Dessa skattemedel behövs i statens budget för att kunna investera i jobb, utbildning, forskning, infrastruktur och stärkt välfärd. Inom ramen för det existerande förvärvsavdraget och de skattesänkningar som föreslås i propositionen vill vi bl.a. också införa en skattereduktion av avgiften till arbetslöshetsförsäkringen.

Vi socialdemokrater tror inte på att använda olika skattesatser för olika inkomster. Lön ska inte beskattas med en annan skattesats än pension. Målet med att ta ut skatt är att finansiera den gemensamma välfärden och kollektiva investeringar. Genom förvärvsavdraget tilldelas skattesystemet ett nytt mål: att stimulera till arbetskraftsdeltagande. Vilket blir då det primära målet för skattesystemet: stabil finansiering eller ökat arbetskraftsdeltagande? Skatt på arbete utgör den dominerande och mest pålitliga skattebasen. Sänkta inkomstskatter (direkt skatt på arbete) och sänkta arbetsgivaravgifter (indirekt skatt på arbete), som regeringen gått in för, kan komma att försvåra välfärdens och de kollektiva investeringarnas finansiering på sikt.

Den borgerliga regeringens och riksdagsmajoritetens politik innebär också en stegvis förflyttning bort från skatteuppgörelsen 1990/91. Skattesystemet blir för varje steg alltmer skevt, kontrollberoende och orättvist. Därmed minskar skattesystemets legitimitet hos medborgarna.

Skattesystemet har och kommer att förändras så att det kan komma att ta tid att återföra det till likformighet och skatt efter bärkraft.

Fel! Okänt namn

Förvärvsavdraget

Syftet med förvärvsavdraget är att öka skillnaderna mellan de som arbetar och de som inte arbetar. Om du eller jag blir sjuk, arbetslös eller går i pension får vi inte bara lägre inkomst utan dessutom höjd skatt. Det är tydligt att detta ökar orättvisorna i samhället samtidigt som sysselsättningseffekterna är oklara. De jobb förvärvsavdraget leder till skapas till en hög kostnad, och motsvarande pengar skulle ge fler jobb om de hade satsats i utbildning och forskning.

Regeringen presenterade i budgetpropositionen för 2008 optimistiska kalkyler för förvärvsavdragets effekter på sysselsättningen. Dessa beräkningar var inte möjliga att härleda. Bristen på öppenhet kring effekterna av regeringens politik på områdena sysselsättning och arbetslöshet mötte kritik från bl.a. Riksrevisionen.

Regeringen har efter denna kritik ändrat beräkningsgrund och kommer nu fram till att effekterna av förvärvsavdraget och andra åtgärder är mindre än vad de tidigare gjort gällande.

I takt med att det blir tydligare att förvärvsavdraget är en otillräcklig åtgärd och fel metod för att skapa fler jobb har regeringen, precis som i fråga om ”utanförskapet”, bytt siffror och argument. I budgetpropositionen för 2009 hänvisar man nu i stället främst till att avdraget har inneburit sänkt skatt för dem som jobbar. Denna argumentation är i linje med den traditionella skattesänkartraditionen i de borgerliga partierna som aldrig velat se sambandet mellan skatt och välfärd. Stora skattesänkningar minskar förutsättningarna för att finansiera generella välfärdsinsatser och gemensam trygghet. Alternativet till skatt är avgifter, och med sänkta generella välfärdsambitioner öppnas också en marknad för privata försäkringslösningar. Den enskildes köpkraft blir avgörande för nivån på och kvaliteten i skyddet och tryggheten.

Regeringen föreslår nu i budgetpropositionen för 2009 att förvärvsavdraget, trots alla dess brister, ska byggas ut med ett tredje steg. Skattesänkningarna ska fortsätta men motiveras nu med lågkonjunkturen. Tidigare, under högkonjunkturen, framställdes det som om det då fanns ett ekonomiskt utrymme för sänkt skatt. Sänkt skatt är ett borgerligt universalrecept eller en mirakelkur i alla konjunkurlägen. Vi motsätter oss detta felaktiga synsätt. Vi vill i stället använda det budgetutrymme som ännu finns för investeringar i framtiden i stället för till fortsatta skattesänkningar.

Skattereduktion i a-kassan

En betydande finansieringskälla till förvärvsavdraget har varit de kraftiga höjningarna av avgifterna till arbetslöshetsförsäkringen. Många löntagare har fått sina avgifter höjda med upp till 300 kr i månaden. Samtidigt har ersättningen försämrats. Konsekvensen är att 500 000 löntagare har lämnat arbetslöshetsförsäkringen och nu står utan försäkring när arbetslösheten ökar. Detta har skadat den svenska modellen. Regeringens eget finanspolitiska råd har också kritiserat regeringen skarpt för denna åtgärd.

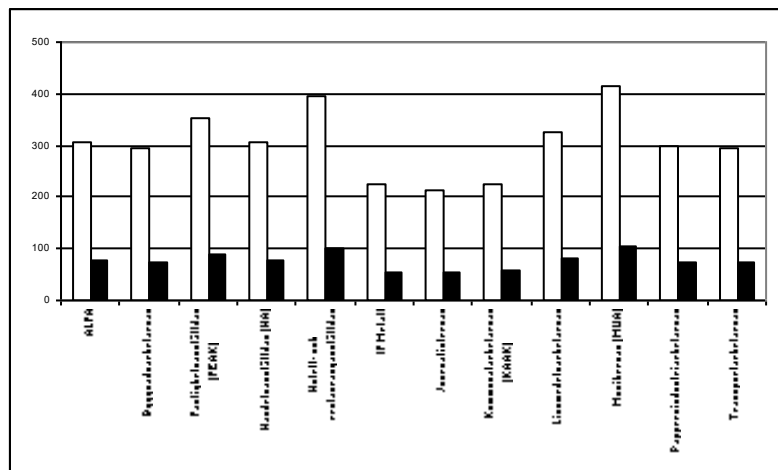
Fel! Okänt namn på

I budgetpropositionen för 2009 föreslår regeringen en sjättedels återställare av sin egen politik. Detta hattande är inte bara oseriöst, det är otillräckligt för att få tillbaka de löntagare som lämnat försäkringen. Vi vill istället satsa på en kraftfull skattereduktion motsvarande upp till 75 % av avgiften. Det betyder att den löntagare som i dag betalar 400 kr i stället får en skattereduktion om 300 kr. Detta förslag är av sådan karaktär att det kan verkställas omedelbart. Vi avser också att ta bort den differentiering av avgiftsnivån till a-kassan beroende på arbetslöshet som regeringen har infört. För att göra detta kommer vi att se över hela den nuvarande konstruktionen av avgiftssystemet.

Skattereduktionen innebär att avgiften för ett medlemskap i a-kassan kommer att understiga 100 kr i månaden för de flesta a-kassor.

Billigare medlemskap med skattereduktion

Vita staplar är kostnaden för medlemskap i dag, svarta är kostnaden med s-förslag



Förändringen sker inom ramen för förvärvsavdraget och innebär att förvärvs-avdraget skalas ned. Det kombinerade förslaget innebär att medlemmar i a-kassan med låga inkomster och höga a-kasseavgifter tjänar mest på förslaget.

Skiktgränsen för statlig inkomstskatt

Inom ramen för det tredje steget i förvärvsavdraget höjer regeringen brytpunkten för när löntagare ska betala statlig inkomstskatt. Vi har inga principiella invändningar mot höjd brytpunkt, men vi vill i stället använda dessa resurser för att höja taken inom de gemensamma försäkringssystemen: sjukförsäkringen, föräldraförsäkringen och arbetslöshetsförsäkringen. På så sätt värnas också en av grundbultarna i den svenska modellen, nämligen inkomstbortfallsprincipen. Tydligast illustreras kanske denna princip av sjukförsäkringen eftersom alla någon gång blir sjuka och många någon gång allvarligt sjuka.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 5 november 2008

Lars Johansson (s)

Laila Bjurling (s)

Christin Hagberg (s)

Britta Rådström (s)

Birgitta Eriksson (s)

Raimo Pärssinen (s)

Fredrik Olovsson (s)

Hans Olsson (s)